

Korekty finansowe związane z naruszeniami PZP. Audyty Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

1. Cel dokumentu

Celem niniejszego dokumentu jest prezentacja dotychczasowych doświadczeń związanych z audytami Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, i wynikających z nich zaleceń dotyczących wysokości stawek korekt finansowych, jakie powinny być stosowane w przypadku naruszeń prawa w dziedzinie zamówień publicznych. Zawarte w dokumencie informacje mogą przyczynić się do zbliżenia poziomu korekt finansowych wymierzanych za naruszenia prawa w dziedzinie zamówień publicznych przez instytucje odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę poszczególnych programów operacyjnych, do poziomu korekt zalecanych przez instytucje kontrolne Unii Europejskiej. Zestawienie zawiera przegląd wyników audytów przeprowadzonych w Polsce przez Komisję Europejską oraz Europejski Trybunał Obrachunkowy na przełomie dwu perspektyw finansowych 2000-2006 i 2007-2013.

Należy podkreślić, że wpływ na ostateczny poziom korekty mieć może wartość danego zamówienia, która przesądza o konieczności jego realizacji zgodnie z przepisami dyrektyw 2004/17/WE oraz 2004/18/WE. Podkreślenia wymaga bowiem, iż zgodnie z założeniami przyjętymi przez Komisję Europejską w *Wytycznych dotyczących określania korekt finansowych w odniesieniu do wydatków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w przypadku naruszeń przepisów w zakresie zamówień publicznych (COCOF 07/0037/03-PL)*, wyższe korekty finansowe powinny być stosowane w odniesieniu do nieprawidłowości stwierdzanych w ramach zamówień podlegających rygorom ww. dyrektyw.

Wykrywanie nieprawidłowości i ich korygowanie na poziomie kraju są standardowym elementem procesu wdrażania funduszy europejskich. Umożliwia to zabezpieczenie i ponowne wykorzystanie przez kraj członkowski przyznanych mu środków europejskich.

Dokument niniejszy będzie podlegał cyklicznej aktualizacji.

LP.	Obszar	Opis nieprawidłowości	Naruszony przepis prawa UE	Poziom korekty	Odpowia dająca pozycja z Wytycznych Komisji	Data udzielenia zamówienia	Rodzaj beneficjenta	Uwagi
1	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający dokonał zmian informacji w ogłoszeniu o zamówieniu bez publikacji sprostowania w DUUE.	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	27.10.2009	Uczelnia wyższa	Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta 25%. KE uzależniła wysokość korekty od liczby dni przedłużenia terminu – do 10 dni korekta 5%, 11 dni i powyżej – korekta 10%.
2	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert (przedłużenie terminu o 16 dni). Ustalenie misji audytowej ETO	Art. 28 Dyrektywy 2004/18/WE	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 1	31.12.2009	Państwowa jednostka budżetowa	
3	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert o ponad 3 miesiące	art. 2 Dyrektywy 2004/18/WE	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	27.08.2008	Przedsiębiorstwo	
4	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	22.01.2008	Państwowa jednostka budżetowa	

5	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Brak publikacji w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	26.10.2007	Państwowa jednostka budżetowa	Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta 25%. KE uzależniła wysokość korekty od liczby dni przedłużenia terminu – do 10 dni korekta 5%, 11 dni i powyżej – korekta 10%.
6	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	22.01.2008	Państwowa jednostka budżetowa	
7	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	15.02.2005	Jednostka samorządu terytorialnego	
8	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	26.04.2005	Państwowa jednostka budżetowa	
9	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	27.08.2008	Jednostka samorządu terytorialnego	

10	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający dokonał zmiany istotnych elementów ogłoszenia o zamówieniu (przedłużenie terminu na składanie ofert o 10 dni), bez publikacji sprostowania w DUUE.	art. 2 Dyrektywy 2004/18/WE	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	24.06.2008	Jednostka samorządu terytorialnego	Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta 25%. KE uzależniła wysokość korekty od liczby dni przedłużenia terminu – do 10 dni korekta 5%, 11 dni i powyżej – korekta 10%.
11	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert (przedłużenie terminu o 9 dni). Ustalenie misji audytowej ETO	Art. 28 Dyrektywy 2004/18/WE	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	5.11.2007	Państwowa jednostka budżetowa	
12	Ogłoszenie o zamówieniu	Zmiana treści ogłoszenia Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o przedłużeniu terminu składania ofert o 4 dni		5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 2	17.04.2008	Państwowa jednostka budżetowa	
13	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowane po terminie Zamawiający nie dotrzymał terminu przekazania do publikacji ogłoszenia o wynikach zamówienia. Ustalenie poczynione w trakcie misji audytowej ETO	Art. 35 Dyrektywy 2004/18/WE	0%	Pozycja 12	29.05.2007	Państwowa jednostka budżetowa	Naruszenie o charakterze formalnym, nie skutkujące koniecznością nałożenia korekty

14	Ogłoszenie o zamówieniu/ Tryb udzielenia zamówienia	<p>Brak ogłoszenia/niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia</p> <p>Zamawiający udzielił zamówienia w trybie z wolnej ręki, pomimo braku przesłanek do zastosowania ww. trybu. W efekcie nie opublikował w DUUE ogłoszenia o zamówieniu. Ustalenie poczynione w trakcie misji audytowej ETO</p>	Art. 28 Dyrektywy 2004/18/WE	100% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	24.04.2007	Państwowa jednostka budżetowa	Europejski Trybunał Obrachunkowy nie stosował obniżenia wskaźnika korekty
15	Ogłoszenie o zamówieniu/ Tryb udzielenia zamówienia	<p>Brak ogłoszenia/niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia</p> <p>Zamawiający nie opublikował w DUUE ogłoszenia o zamówieniu. Ponadto KE stwierdziła, iż instytucja zamawiająca nie wypełniła zobowiązań wynikających z treści dyrektywy 2004/18/WE przez to, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podzieliła proponowany zakup niezgodnie z art. 9, który zabrania dzielenia zmierzającego do uniknięcia stosowania dyrektywy, - nie zastosowała przepisów dyrektywy zgodnie z kwotami progowymi przewidzianymi w art. 7, - nie przesłała Komisji, celem publikacji, ogłoszeń o zamówieniach na dostawę jak wymaga art. 36. 	Art. 9 Dyrektywy 2004/18/WE	25% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	25.11.2008	Jednostka organizacyjna jednostki samorządu terytorialnego	Wysokość korekty uzależniona jest od tego czy dana umowa podlega dyrektywom wspólnotowym w całości czy nie jest objęta lub jest częściowo objęta dyrektywami wspólnotowymi (np. wartość zamówienia jest niższa niż wartość progowa dla stosowania Dyrektyw wspólnotowych) oraz od stopnia naruszenia

16	Tryb udzielenia zamówienia	Niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia Zamawiający nie przeprowadził postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W opinii zamawiającego przedmiotem zamówienia były badania naukowe. Audytorzy KE nie znaleźli potwierdzenia, że będące przedmiotem zamówienia badanie spełnia kryteria badania naukowego. Bezpośrednie udzielenie zamówienia nie było uzasadnione.	Dyrektywa 2004/18/WE	100% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	19.08.2008	Państwowa jednostka budżetowa	Wysokość korekty uzależniona jest od tego czy dana umowa podlega dyrektywom wspólnotowym w całości czy nie jest objęta lub jest częściowo objęta dyrektywami wspólnotowymi (np. wartość zamówienia jest niższa niż wartość progowa dla stosowania Dyrektyw wspólnotowych) oraz od stopnia naruszenia
17	Tryb udzielenia zamówienia	Niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia Zamawiający udzielił zamówienia w trybie negocjacji bez publikacji ogłoszenia mimo braku uzasadnienia dla wyboru takiego trybu, ustalenie audytu z 2008 w ramach Planu Działań dla PL	Art. 31 Dyrektywy 2004/18/WE	100% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	2004	-	
18	Tryb udzielenia zamówienia	Niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia Zamawiający, przy szacowaniu wartości zamówienia, nie przedstawił powiązania z cenami rynkowymi. Nie wykazano przeprowadzenia skutecznych negocjacji. Cena zamówienia była taka sama, jak szacunkowa wartość zamówienia przygotowana przez beneficjenta. Zamówienia udzielono w trybie „z wolnej ręki”	Dyrektywa 2004/18/WE	100% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	-	Państwowa jednostka budżetowa	

19	Tryb udzielenia zamówienia	<p>Niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia</p> <p>Zamawiający udzielił zamówienia w trybie „z wolnej ręki”, błędnie zakładając, że usługa będąca przedmiotem zamówienia zalicza się do usług niepriorytetowych. Cena usługi przekroczyła krajowy próg pozwalający na udzielenie zamówienia w ww. trybie.</p>	Dyrektywa 2004/18/WE	25% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	-	Państwowa jednostka budżetowa	Wysokość korekty uzależniona jest od tego czy dana umowa podlega dyrektywom wspólnotowym w całości czy nie jest objęta lub jest częściowo objęta dyrektywami wspólnotowymi (np. wartość zamówienia jest niższa niż wartość progowa dla stosowania Dyrektyw wspólnotowych) oraz od stopnia naruszenia
20	Tryb udzielenia zamówienia	<p>Niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia dodatkowego</p> <p>Zamawiający udzielił zamówienia dodatkowego w trybie „z wolnej ręki” mimo braku uzasadnienia dla wyboru tego trybu (ustalenie poczynione w trakcie audytu realizowanego w roku 2008 w ramach Planu Działań dla Polski)</p>	Artykuł 40 Dyrektywy 2004/17/WE	100% wartości robót dodatkowych	-	-	Jednostka samorządu terytorialnego	KE proponuje korekty od 25-100% wartości dodatkowego zamówienia. 25% - suma zamówień dodatkowych nie przekracza progu 50% zamówienia podstawowego oraz progów wynikających z dyrektyw. 100% w przypadku, gdy suma wartości zamówień dodatkowych przekracza progi wynikające z dyrektyw lub 50% wartości zamówienia podstawowego.

21	Tryb udzielenia zamówienia	<p>Niewłaściwy tryb udzielenia zamówienia dodatkowego</p> <p>Bezpośrednie zlecenie dodatkowych usług</p>	Art. 11 Dyr. 92/50/EWG	100% wartości usług dodatkowych	Pozycja 3	30.08.2002	Państwowa jednostka budżetowa	<p>KE proponuje korekty od 25-100% wartości dodatkowego zamówienia. 25% - suma zamówień dodatkowych nie przekracza progu 50% zamówienia podstawowego oraz progów wynikających z dyrektyw. 100% w przypadku, gdy suma wartości zamówień dodatkowych przekracza progi wynikające z dyrektyw lub 50% wartości zamówienia podstawowego.</p>
22	Warunki udziału w postępowaniu	<p>Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu</p> <p>Zamawiający w dokumentacji przetargowej ograniczył możliwość podwykonawstwa stwierdzając, że jedynie 30% może zostać zrealizowane przez podwykonawcę (ustalenie poczynione w trakcie audytu realizowanego w roku 2008 w ramach Planu Działań dla Polski)</p>	-	<p>5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia. Korekta powinna zostać zastosowana w odniesieniu do przypadków, w których ograniczenie podwykonawstwa było nieproporcjonalne do przedmiotu zamówienia</p>	-	-	Jednostka samorządu terytorialnego	<p>Zgodnie z Taryfikatorem KE – korekta finansowa 10%. KE wyjątkowo akceptuje sytuację, w której podwykonawstwo jest zabronione w odniesieniu do znaczących części zamówienia, których wykonanie decyduje o jakości całego zamówienia. Niedopuszczalnym jest procentowe określenie części zamówienia, której wykonanie nie może być powierzone podwykonawcom. Korekta - 5 %</p>

23	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Ograniczono możliwość przedsiębiorstw do tworzenia konsorcjów w celu składania ofert na takich samych zasadach jak pojedynczy oferent	-	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	23.07.2008	Jednostka samorządu terytorialnego	Taryfikator– korekta 25%. W wyniku negocjacji z KE -korekta w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wynosić powinna 5 lub 10%, w zależności od charakteru naruszenia. Korekta 5% powinna zostać zastosowana np. w przypadku postawienia warunku ubezpieczenia OC niewspółmiernego do wielkości zamówienia lub ustanowienia minimalnego progu partycypacji przynajmniej dla jednego z członków konsorcjum. Korekta w wysokości 10% np. w przypadku postawienia warunku: średni roczny przychód z działalności operacyjnej wymagany przynajmniej od jednego z członków konsorcjum, który spełnia w określonym% lub wykaże się odpowiednią kwotą.
24	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Ograniczenie możliwości spełniania niektórych kryteriów wyboru łącznie przez wszystkich członków konsorcjum.	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	15.02.2005	Państwowa jednostka budżetowa	Zgodnie z Taryfikatorem KE korekta – 25%.
25	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Wymóg posiadania doświadczenia w realizacji projektów w Polsce	-	25% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	22.01.2008	Państwowa jednostka budżetowa	

26	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Wymóg posiadania wcześniejszego doświadczenia w realizacji projektów w Polsce	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	05.02.2005	Jednostka samorządu terytorialnego	Zgodnie z Taryfikatorem KE korekta – 25%. (Chyba, że Komisja wcześniej zaaprobowała niższą korektę – jak w tym przypadku 10%) Jednak, jeżeli postawione wymagania miały na celu wykluczenie określonych wykonawców z udziału w postępowaniu – korekta powinna wynosić 100%. Stawka 10% może zostać zastosowana w przypadku, gdy postępowanie przetargowe ogłoszone było przed datą wydania Taryfikatora KE
27	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Wymóg posiadania doświadczenia w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE/krajowych	-	10% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	06.10.2004	Przedsiębiorstwo	
28	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Zamawiający w dokumentacji przetargowej zawarł wymóg dysponowania sprzętem niezbędnym do realizacji zamówienia na etapie składania ofert	-	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	15.02.2005	Jednostka samorządu terytorialnego	Zgodnie z taryfikatorem KE – korekta 10%. KE zaproponowała jednak nałożenie korekty w wysokości 5% na wszystkie zamówienia których wykryto niniejsze uchybienie

29	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Zamawiający w dokumentacji przetargowej zawarł wymóg dysponowania sprzętem niezbędnym do realizacji zamówienia na etapie składania ofert	Art. 48 Dyrektywy 2004/18/WE	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 23	05.08.2008	Państwowa jednostka budżetowa	Zgodnie z taryfikatorem KE – korekta 10%. KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości 5% na wszystkie zamówienia których wykryto niniejsze uchybienie
30	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Zamawiający w dokumentacji przetargowej zawarli wymóg dysponowania sprzętem niezbędnym do realizacji zamówienia na etapie składania ofert	-	5 % wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	Pozycja 23	21.11.2007	Przedsiębiorstwo	Zgodnie z taryfikatorem KE – korekta 10%. KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości 5% na wszystkie zamówienia których wykryto niniejsze uchybienie
31	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Zamawiający w dokumentacji przetargowej zawarli wymóg dysponowania sprzętem niezbędnym do realizacji zamówienia na etapie składania ofert (ustalenie poczynione w trakcie audytu realizowanego w roku 2008 w ramach Planu Działań dla Polski)	-	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	-	Jednostka samorządu terytorialnego	Zgodnie z taryfikatorem KE – korekta 10%. KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości 5% na wszystkie zamówienia których wykryto niniejsze uchybienie
32	Warunki udziału w postępowaniu	Niewłaściwe warunki udziału w postępowaniu Zamawiający w dokumentacji przetargowej zawarł wymóg dysponowania sprzętem niezbędnym do realizacji zamówienia na etapie składania ofert	-	5% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	26.04.2005	Państwowa jednostka budżetowa	Zgodnie z taryfikatorem KE – korekta 10%. KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości 5% na wszystkie zamówienia których wykryto niniejsze uchybienie

33	Warunki udziału w postępowaniu	Wymiana personelu kierowniczego w odniesieniu do zamówienia na zarządzanie i nadzór. Zamawiający wkrótce po udzieleniu zamówienia pozwolił wykonawcy wymienić istotną liczbę pracowników kluczowego personelu kierowniczego w odniesieniu do zamówienia, którego przedmiotem było zarządzanie i nadzór (zaakceptował personel o niższych kwalifikacjach niż określone w SIWZ)	-	25% wartości umowy podpisanej w rezultacie udzielenia zamówienia	-	22.01.2008	Państwowa jednostka budżetowa	Wg KE jest to naruszenia zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania oraz prowadzi to do powstania ryzyka nadużycia, ponieważ wykonawcy mogliby składać oferty uwzględniające personel, co do którego wiedzieli, że w rzeczywistości nie będzie brał udziału w realizacji zamówienia.
----	--------------------------------	---	---	--	---	------------	-------------------------------	---